

راهگشایی کنیم

بیانیه ۱۵۲ فعال سیاسی و مدنی درباره انتخابات

۱۵۲ نفر از فعالان سیاسی و مدنی در بیانیه‌های تحلیلی و تفصیلی از حکمرانان و نیروهای سیاسی دعوت کردند در انتخابات زودرس ۱۴۰۳ برای تقویت میانه اصلاح‌گر و ممکن‌سازی توافق‌های مسئله‌محور و راهگشا برای ایران بکشند. محمدجواد ظریف، مقصود فرستخواه، ماشاءالله شمس‌الواعظین، محمدجواد آذری جهرمی، بیژن عبدالکریمی، رضانصری، محمدمهدی مجاهدی، مهدی غنی، محمد ترکمان، حسین سلح‌حورزی، حمیدرضا جلاتی‌پور، علی باقری، احمد شیرزاد، محمدرضا جلاتی‌پور، محمد قوچانی، احمد عزیزی، حجت‌الله میرزایی، مهدی شیرزاد، مرضیه آذرافرا، مجید فراهانی، محمداصق جوادی حصار، محمدرضا مهاجر، غلامحسین محمدی، سینا رحیم‌پور، علی هنری، سجاد سالک، شهاب‌الدین طباطبایی، وحید عابدینی، محمدامین نیکجو، متین رمضان خواه، مسعود سالاری، سعید نورمحمدی، محمدحسین نعیمی پور، علیرضاخامسیان، امین کاوئی، برزین جعفرتاش، احسان مجتهدی، محمدحضرتی، مجتبی بیات، علی نقی، علی نصری، علی اصغر شفیعیان، حامد ذاکر حسین، امیر اقتناعی، میترا جلوداری، علی وفاقی، ابودر معتمدی، الهه نوری، حسین سپهوند، محمدهاشم سمتی، بهنام ذوقی، سعید اللمیداشتی، حامد ذاکر حسین، مهرداد احمدی شیخانی، داور نظری و مجید یونسین در میان امضاکنندگان این بیانیه تحلیلی اند.

گزیده‌ای از محورهای بیانیه:

طبق نظرسنجی‌های معتبر شهروندان ایران در انتخابات پیش رو مشارکت‌گراتر از سه انتخابات قبل شده اند. چند نامزد توانا، اصلاح‌گر، توافق‌گرا و اجماع‌ساز نیز وارد عرصه انتخابات شده‌اند. نوبت حکمرانان و نیروهای سیاسی است که با حسن عملکردشان جریایی برای نمایندگی و نیک‌انتر کردن این مشارکت بسازند. اجماع‌سازی نهایی و ضابطه‌مند بین نامزدهای اصلاح‌گر و تجمع رای‌شان لازمه پیشگیری از خطای پرهزینه انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۸۴ است و نقش آفرینی شهروندان و فعالان مطالبه‌گر اجماع و مسئولیت‌شناسی رهبران و نهادهای اجماع‌ساز را می‌طلبد.

عموم ایرانیان ذی‌نفع زندگی بهتر و آرامش و رشد و گشایش تدریجی اند. زندگی‌شان اما در میانه دو لبه سستی‌گر و حذف‌گرای سیاسی قربانی می‌شود. راه گشایش و توافق‌های جدید از تقویت اصلاح‌گری میانه‌پل ساز در سیاست رسمی و جامعه می‌گذرد و نه تشدید دوقطبی خشونت‌پروز. وقت تقویت کنشگری مرزی و میانه‌اصلاح‌گر، توافق‌ساز، بهبودبخش زندگی و خلال مسائل است. وقت به‌رسیمت‌شناسی تکثیر و پذیرفتن اقلیت بودن یکایک نیروهای سیاسی است و نه ادعای اکثریت یکپارچه‌امورچود. وقت برساختن جمعی امید به ثبات و گشایش تدریجی و مستمر است و نه تشدید خشم و توجیه انفعال یا انتظار برای انفجار. ضروری است که دست پر ایران بعد از «وعدۀ صادق» به سرعت نقد و به امتیازات دیپلماتیک و اقتصادی و توافق‌های در خدمت امنیت و منافع ملی ایران تبدیل شود. پنجره فرصت امروز تا صرفاً ۳ ماه دیگر (اوج گیری انتخابات آمریکا و زمانی که از متحدان اروپایی آمریکا تارهای راهبردی آن به تطبیق راهبردها و تاکتیک‌های خود با شرایط جدید می‌پردازند) ایزدست‌اندانی است. دولت اهمیت دارد و از جهت پرشمار بر زندگی یکایک ایرانیان تأثیر می‌گذارد؛ از کیفیت آموزش فرزندان مان و خدمات درمانی تا میزان بیکاری و تورم و رشد و نابرابری، محیط کسب‌وکار، جایگاه ایران در جهان، میزان گشایش در فضای آنلاین، رسانه‌ها، ظرفیت و کیفیت بوروکراسی و میزان رضایت و امید به آینده و اعتماد و همبستگی و نظم و امنیت. تفاوت محسوس و معنادار دولت‌های دهه‌های گذشته هم شاهدهی روشن برای تأثیر نیروهایی است که بر دولت‌ها حاکم می‌شوند. راه‌ها و کردیورهای راهبردی در حال دور زدن ایران اند و تنها دولتی با ظرفیت بالاتر امکان تغییر این روند را استفاده از این پنجره فرصت چندساله را دارد. تأمین هزینه‌های امنیت، سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی، سیاست اجتماعی‌کاهنده نابرابری و نارضایتی، و تمهید تولید صنعتی بزرگ‌مقیاس برای افزایش رشد و کاهش بیکاری نیز مستلزم حکمرانی اقتصادی ای است که از اصلاح‌گران میانه و توسعه‌گرا با رای بالا و قدرت ساختن و توافق و ائتلاف‌های وسیع ملی برمی‌آید. رفتن به سمت مهار و حل مسائل فوری زیست‌محیطی ایران مستلزم افزایش ظرفیت کلی نهادهای حکمرانی، سرمایه اجتماعی بیشتر نظام سیاسی و همکاری هم‌افزایی بخش بزرگ‌تری از شهروندان با بخش بزرگ‌تری از نهادهای حکمرانی است. همچنین شکستن ائتلاف ضد ایران و افزایش تاب‌آوری ملی از طریق نتایج حاصل از مشارکت بالا در این انتخابات ضروری‌تر از همیشه است. ذی‌نفعان زندگی و امنیت و گشایش متحد شوید! در جهت تبدیل سستی‌و حذف‌گرایی به رقابت و تفاهم و پذیرش تکثر، پرورش سیاست‌دادگر و خیرات‌زدگی و خیرات عمومی، گشودن افق توافق و وفای، و تمهید «دولت ملی» در «ایران پایدار» پای ایران در میان است.

عکس: ایرنا

علیه همه؛ برای يك نفر

مروری بر فضا سازی های انتخاباتی و مجادلات داخلی تندروهای اصولگرا

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاسی

سقوط بالگرد سید ابراهیم رئیسی و متعاقب آن، برگزاری زود هنگام چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران، در کنار شوکی زود هنگام که به تشکل‌های سیاسی وارد کرده، باعث شد نوعی دستپاچگی اتفاق افتد؛ این دستپاچگی در میان جریان اصولگرا که طی سال‌های اخیر در قدرت بودند و حالا نگران از تغییرات، ناگهان وارد پروسه انتخابات شده‌اند، بیشتر از سایر جریان‌ها بود؛ چنانچه تعدد ثبت‌نام‌کنندگان از این جریان مصداق قابل تأمل این وضعیت در اردوگاه اصولگرایی است. به عبارتی آنها به فوریت فعالیت‌های خود را برای در دست گرفتن مجدد دولت آغاز کردند. در این میان، همانطور که پیش از این در گزارشی با عنوان «فرقه ایستا» در تاریخ ۱۳ اردیبهشت اشاره شده بود، یکی از فضاهایی که چهره‌های تندرو اصول‌گرا در آن فعالیت گسترده‌ای دارند، پیام‌رسان ایستا است؛ به عبارتی این پیام‌رسان را می‌توان بستری دانست که فرصت بررسی مواضع بخش از جریان تندرو اصول‌گرا در آن فراهم است. به بهانه انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری، یک بار دیگر به سراغ مشهورترین کانال‌های این پیام‌رسان رفتیم و به بررسی آنچه در این کانال‌ها طی روزهای اخیر پیرامون انتخابات پیش رو گذشت، پرداخته ایم تا مشخص شود نظر ایستایی‌ها پیرامون انتخابات ریاست جمهوری دوره چهاردهم که قرار است هشتم تیرماه برگزار شود، چیست؟ آنچه در زیر می‌خوانید مهم‌ترین محورهایی است که ایستایی‌ها در متن‌هایی که اکثراً به صورت مشترک در کانال‌های خود بازنشر می‌کنند، نوشته‌اند.

چرا شروع زودهنگام؟

به نظر می‌رسد که کانال‌های ایستایی که این روزها بستر فعالیت بخشی از جریان تندرو اصولگرا و اقتدارگرا شده است، فعالیت انتخاباتی خود را در همان روزهای ابتدایی درگذشت سید ابراهیم رئیسی آغاز کردند تا جایی که از سوی مخاطبان خود با یک چرایی روبه‌رو بودند و از آنها پرسیده می‌شد که چرا با این سرعت وارد فضای انتخاباتی شده‌اند. در همین راستا متنی مشترک در این کانال‌ها مانند کانال «تحلیل سیاسی و جنگ نرم» منتشر شد که در آن آمده بود: «شبهه: چرانهوز کفن رئیس‌جمهور فقید خشک‌نشده، دارید حرف از انتخابات می‌زنی؟ جواب: اولاً منگه انتخابات کار زشتی هست؟ منگه شادی هست که بی احترامی به شهدای سانحه بالگرد محسوب بشه؟ ثانیاً می‌خواید تا چهلم عزیزانمون حرف از انتخابات زنیتم؟ خیلی هم عالیه اما فقط مشککش اینه که حداکثر تا ۵۰ روز با حرف بی‌پایه و اساس شما انتخاب بشه و ما ۴۰ روز از این ۵۰ روز رو با حرف بی‌پایه و اساس شما از دست می‌دیم! ثالثاً برای بالا بردن دید سیاسی مردم در این فرصت کم، کار رسانه‌ای وسیع نیاز هست که باید از همین الان شروع کنیم!»

نیاز به تکرار رئیسی

از همان روزهای ابتدایی، کانال‌های ایستایی با انتشار متن‌هایی مشترک سعی داشتند تا به مخاطبان خود بگویند که باید فردی رئیس

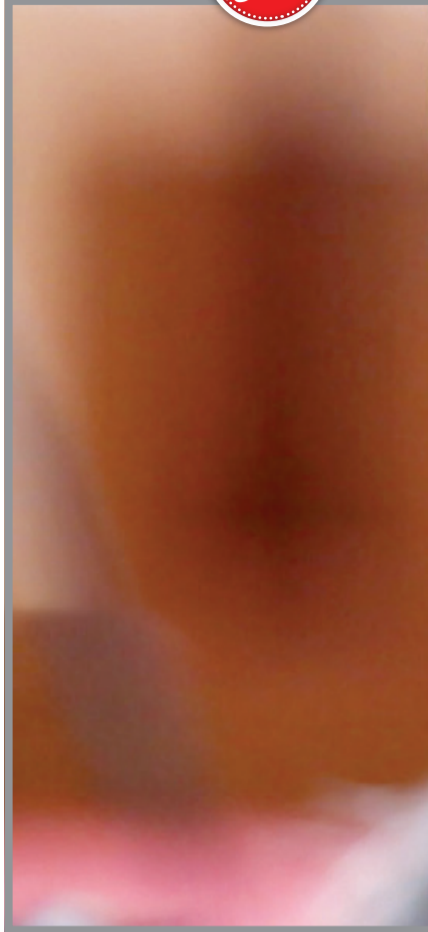
دولت چهاردهم شود که بیشترین شباهت را با سید ابراهیم رئیسی داشته باشد؛ دو متنی که به‌صورت گسترده در کانال‌های ایستا منتشر شد، از تصویر مقام رهبری و شهید رجایی فکت گرفته بود. کانال‌های بسیاری از جمله کانال «خط‌ولایت» ویدئویی از یکی از سخنرانی‌های رهبری را منتشر کردند و در توضیح آن یک متن مشترک را انتشار دادند که در آن آمده بود: «برای نادان‌هایی که فکر میکنند هر کی آدم خوبی‌ه لزوماً مدیر خوبی هم هست، مقدمه‌ی درس خارج رهبر انقلاب در بحبوحه‌ی ثبت‌نام‌های انتخابات مجلس سال ۹۸ هست. حدیثی از پیامبر اکرم خطاب به اباذر نقل می‌کنند که «توبر دو نفر هم امارت نکن!»، چون «من تورو در مدیریت ضعیف می‌بینم» پیاداست که «خوب بودن» در کنار «کارآمدی» اهمیت داره؛ مثل ویژگی‌هایی که برای شهیدرئیسی بیان کردند.»

یکی دیگر از متن‌های مشترک منتشرشده در این کانال‌ها مانند کانال «مبصر» که تصویر شهید رجایی را داشت، این متن بود: «بعد از شهادت شهید رجایی مردم ۴۰ روز زیارت عاشورا خواندند که رئیس‌جمهور خوب نصب‌شون بشه و امام خامنه‌ای شد رئیس‌جمهورشان. حالا تا انتخابات حدوداً ۴۰ روز مانده... از امروز روزی یک مرتبه زیارت عاشورا بخوانیم به این نیت که رئیس‌جمهور انقلابی، دلسوز و عزیزی چون شهید رئیسی نصب مردم و انقلاب بشه.» اما یکی دیگر از متن‌های منتشرشده در ابعاد وسیع در ایستا، متنی بود که برای اولین بار در کانال «حوزه انقلابی» مشاهده شد؛ متنی که در آن نوشته‌شد: «برخی از کارشناسان سیاسی جبهه انقلاب اسلامی معتقدند انتخابات ریاست‌جمهوری پیش‌رو انتخاب صالح از صالح است و نگرانی از طیف اصلاح‌طلبان در این انتخابات وجود ندارد، چراکه این انتخابات ادامه راه شهید رئیسی عزیز است و مردم به گزینه‌های نزدیک به راه و منش رئیس‌جمهور شهید گذشته رأی خواهند داد. بنابراین از آنجا که رقابت انشالله بین گزینه‌های صالح خواهد بود، باید تلاش کنیم گزینه‌های صالح به صحنه بیایند مانند دکتر جلیلی، حضرت آیات اعرافی، میرباقری، دکتر جبرائیلی و... چه لزومی دارد حتی در نظرسنجی‌های یک پای ثابت رقبا را افرادی مانند ظریف و روحانی و... قرار دهید؟!»

علیه اصلاح‌طلبان و میانه‌روها

ایست کانال‌ها، در بخشی از برنامه‌های اصلی خود این موضوع را قرار داده بودند که به اصلاح‌طلبان و میانه‌روها حمله کرده، آنها را مقابل ابراهیم رئیسی قرار داده و همچنین نهایت تلاش خود را انجام دهند که علی‌الزیجانی را با حسن روحانی مقایسه کرده و به مخاطبان خود بگویند در صورت رسیدن لاریجانی به ریاست‌جمهوری، دولت او ادامه دولت روحانی خواهد بود. حمله به اصلاح‌طلبان و میانه‌روها - در بخشی که مربوط به حمله علیه اصلاح‌طلبان و میانه‌روها می‌شد، می‌توان پرتنش‌ترین مطالب در فضای کانال‌های ایستا را این مطالب دانست، یکی از متن‌هایی که به صورت وسیع در ایستا منتشر شد، تصویری از برخی اصلاح‌طلبان با جمله‌ای کوتاه بود که در برخی کانال‌ها مانند کانال «توابع انتخاباتی» نوشته شده است: «در این ۴۵ سال تجربه‌گران سنگی به‌دست آورده‌ایم، حواس‌مان باشد دوباره

جریان شناسی

بازی‌مان ندهند...» دو مورد جمله‌های کوتاه در این زمینه هم وجود داشت. در یکی از این موارد که توسط کانال اساتید انقلابی منتشر شد، آمده بود: «چرا در زمان روحانی وضعیت کشور هر روز بدتر از دیروز می‌شود؟ برای بهبود اوضاع کشور به تفکری رای دهیم که در تضاد با رهبری جامعه نباشد!» همچنین، در همین زمینه تصویر و متن یک توییت که توسط یکی از طلبه‌های فعال در فضای مجازی با نام محمد محمدی تبار نوشته بود، در فضای ایستا دست به دست شد. در این توییت که تصویری از حسن روحانی و برخی از اصلاح‌طلبان را همراه داشت، نوشته شده بود: «مرد عزیز ایران: اینها را یادتان می‌آید؟ هشدار که ابتلا به چنین طاعونی نزدیک است.»

در همین زیر مجموعه، یادداشت‌ها متن‌هایی نیز منتشر شد. برای مثال کانال «جهاد تبیین» در متنی نوشته بود: «این روزها که جامعه با یک دست‌انداز سیاسی مواجه شده، دارودسته صبح‌جمعه‌ای‌ها به جنب و جوش افتادند تا با گریم و چهره‌ای بازیابی شده، در پیچ‌وخم‌های جنگ روانی برای دستیابی به قدرت از دست‌رفته، خود را منجی جامعه معرفی کنند! حال که انتخابات نزدیک است، باید با درس‌آموزی از تجربه تلخ صبح‌جمعه آموخت که اهل سیاست نهنتها مرد صداقت بلکه مرد میدان باشند و گرنه با دور بودن از میدان و مدیریت پشت‌میزنشینی باید منتظر بحران‌هایی عمیق‌تر نهنتها در صبح‌جمعه بلکه در همه روزهای هفته بود.»

همچنین در یکی از آخرین اقدامات، کانال «مبصر» پس از انتشار بیانیه جدید سیدمحمد خاتمی درباره انتخابات، یادداشتی را منتشر کرد که در بخشی از آن آمده است: «در سال ۱۴۰۳ و در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری، سیدمحمد خاتمی که با شرکت نکردن در انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی مرگ سیاسی خود را اعلام کرده بود، در بیانیه خود همان سناریوی آمریکایی سال ۸۸ را پیش گرفت و شرط آینده بهتر ایران را انتخاباتی سالم دانست که از راه مردم انتخاب شوند نه حاکمان! این بیانیه نشان می‌دهد جبهه اصلاحات از عدم اقبال مردم نسبت به خود خبر دارند و از همین ابتدا سعی دارند فضای جامعه را مشتخ کنند و به سمت دوقطبی شدن هل دهند؛ اقدامی که هوشیاری بیش از پیش مسئولین امنیتی را می‌طلبد تا بار دیگر مانند سال ۸۸ کام‌ملت عزیز ایران تلخ نشود.»

تقابل اصلاحات و میانه‌روها با رئیسی - در این ارتباط مطالب زیادی منتشر شده است که به برخی از مهم‌ترین آنها اشاره می‌کنیم. برای مثال در یکی از این متن‌ها، که در کانال‌هایی مانند «مبصر» منتشر شد، به ماجرای مربوط به صدر اسلام اشاره شد. در این متن آمده بود: «گرگ‌های اصلاح‌طلب و سرحلقه جریان انحرافی با پروپی نجویی جهت کسب اعتماد مردم برای انتخابات و ادامه خیانت‌های قبلی‌شان فعال شده‌اند؟! بر هر ایرانی باشرف واجبه اینو نشون بدن تا اون دنیا شرمنده آیت‌الله رئیسی شهید خادم‌الرضا نباشه. نسناس‌ها دست به کار شدن... هشدار: اهل سقیفه تشکیل جلسه داده». یکی دیگر از این نمونه‌ها، متنی است که در کانال‌هایی مانند «حیات طیبه سیاسی» منتشر شده و در آن آمده بود: «گرگ‌های اصلاح‌طلب خائن و اصولگرایان منفع‌طلب و احمدی‌نژاد سرحلقه فرقه ضاله بهاری بهایی اینها کسانسی هستند که از سال ۱۳۹۶ تاکنون برای رسیدن به امیال دنیوی و قدرت و چپاول منابع کشور و ملت، به مدیران و مسئولین انقلابی و ولایی و جهادی همچون رئیس‌جمهور شهید رئیسی چه تهنمت‌ها و افتراهایی که نزدند، چه تمسخرهایی که نکردند چه توهین‌هایی که نکردند و... حالاً با سوءاستفاده از وضع پیش‌آمده و با پروپی نجویی جهت کسب اعتماد مردم برای انتخابات و ادامه خیانت‌های قبلی‌شان فعال شده‌اند؟!»

در همین راستا، می‌توان به یادداشتی اشاره کرد که در کانال «فانوس بصیرت» منتشر شده و در بخشی از آن آمده است: «یادتونه همیشگی می‌گفتم صبر کنید اقدامات زیربنایی دولت آقای رئیسی کم‌کم در چهارسال دوم تأثیر خودش رو در سفره مردم نشون میده؟ این همه داوطلب از جناح اصلاح‌طلب و اعتدالی‌رو تون دوره رو اصلاً